

Dosarul nr. 3ra-934/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Clima, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Gervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Teodor Guțu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Teodor Guțu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, terț avocatul Vitalie Lupea, privind anularea refuzului de înregistrare a cabinetului avocatului și obligarea efectuării consemnării noilor date în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați, în urma retragerii reclamantului din biroul asociat de avocați „Ciocana”,

împotriva deciziei din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Teodor Guțu împotriva hotărârii din 24 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 25 ianuarie 2019, Teodor Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea refuzului înregistrării cabinetului avocatului.

În motivarea acțiunii reclamantul Teodor Guțu a indicat că este licențiat în drept din anul 1985 și este membru al Uniunii Avocaților din Republica Moldova, începând cu data de 03 mai 1994.

Reclamantul a menționat că din 25 februarie 2002 deține Licența seria A nr. 0380 pentru exercitarea profesiei de avocat. De la 01 februarie 2000 și până la mijlocul lunii noiembrie 2018 a activat în calitate de avocat în cadrul Biroului Asociat de Avocați „Ciocana”, constituit la 22 ianuarie 2000.

Din motive personale, la 26 noiembrie 2018 reclamantul a decis să se retragă din componența Biroului asociat de avocați Ciocana și conform prevederilor legale a solicitat Ministerului Justiției al Republicii Moldova să efectueze consemnarea noilor date în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați, în urma

retragerii sale din biroul asociat de avocați „Ciocana”, depunând în acest sens și cererile corespunzătoare cu întreg pachetul de documente și declarația de fondare a cabinetului avocatului Teodor Guțu.

Reclamantul a relatat că Ministerul Justiției prin răspunsul nr. 05/20 din 03 ianuarie 2019, i-a refuzat înregistrarea cabinetului avocatului Teodor Guțu, impunându-l de a se conforma unor exigențe conform Legii cu privire la avocatură și Statutul profesiei de avocat, fără a-și întemeia soluția pe norme concrete a actelor normative.

Reclamantul a invocat că nu este de acord cu refuzul Ministerului Justiției, deoarece normele vizate și anume prevederile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și art. 37 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, guvernează necondiționat înregistrarea Birourilor asociate de avocați și a Cabinetelor de avocați, după prezentarea actelor exhaustiv stabilite de către Ministerul Justiției, conform lit. a)-f) din cererile – tipizate ale solicitantului.

Reclamantul a reiterat că nu este de acord cu răspunsul Ministerului Justiției, consideră că acțiunile acestuia nu sunt bazate pe actele normative care guvernează aceste relații, dar sunt argumentate numai pe presupuneri și care au fost influențate de factorul uman.

Reclamantul Teodor Guțu a solicitat admiterea acțiunii, anularea refuzului înregistrării cabinetului avocatului Teodor Guțu, obligarea Ministerului Justiției să efectueze consemnarea noilor date în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați, în urma retragerii sale din Biroul asociat de avocați „Ciocana”.

Prin încheierea din 06 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost atras în proces în calitate de terț avocatul Vitalie Lupea din cadrul Biroului Asociat de Avocați „Ciocana” (f.d. 49).

Prin hotărârea din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de avocatul Teodor Guțu, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, terț avocatul Vitalie Lupea, privind anularea refuzului de înregistrare a cabinetului avocatului și obligarea efectuării consemnării noilor date în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați, în urma retragerii reclamantului din biroul asociat de avocați „Ciocana” (f.d. 85, 91-94).

Prin decizia din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Teodor Guțu și a fost menținută hotărârea din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Teodor Guțu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, terț avocatul Vitalie Lupea, privind anularea refuzului de înregistrare a cabinetului avocatului și obligarea efectuării consemnării noilor date în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați, în urma retragerii reclamantului din biroul asociat de avocați Ciocana (f.d. 133-141).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut că fiind întemeiată concluzia primei instanțe de respingere ca fiind neîntemeiată a acțiunii, deoarece Teodor Guțu nu a prezentat actele necesare prevăzute de legislația în vigoare, care ar permite Ministerului Justiției de a satisface cererea formulată, ori după cum s-a constatat în cadrul examinării cauzei, avocatul Teodor Guțu este asociat și administrator al Biroului Asociat de Avocați „Ciocana”, care este compus din membrii

asociați: Teodor Guțu și Vitalie Lupea.

Astfel, având în vedere faptul că conform prevederilor legale biroul asociat de avocați poate fi constituit din minim doi avocați asociați, excluderea unui membru din biroul asociat compus din doi membri, nu este prevăzută de lege, iar normele civile stabilesc posibilitatea dizolvării persoanei juridice în baza hotărârii organului ei competent, în baza cererii organului ei executiv de dizolvare depusă la organul care a efectuat înregistrarea de stat a persoanei juridice respective. În speță, însă, asociații BAA „Ciocana”, avocații Teodor Guțu și Vitalie Lupea, nu au întreprins careva acțiuni în acest sens, ori membrii asociați al BAA „Ciocana” nu au adoptat o hotărâre de dizolvare, cererea avocatului Teodor Guțu de retragere din membri BAA „Ciocana” fiind examinată de avocatul-asociat Vitalie Lupea, adică a fost adoptată o hotărâre care nu este prevăzută de lege în asemenea situație.

Instanța de apel consideră că, Ministerul Justiției corect a invocat în răspunsul nr. 05/20 din 03 aprilie 2019, că este în imposibilitate de a satisface cererea formulată de Teodor Guțu, ori la cererea respectivă nu au fost anexate actele necesare pentru înregistrarea modificărilor referitoare la Biroul Asociat de Avocați „Ciocana” și înregistrarea CA „Teodor Guțu” în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați.

Iar, în circumstanțele în care s-a constatat că la întocmirea răspunsului contestat nr. 05/20 din 03 aprilie 2019, Ministerul Justiției s-a condus de prevederile normelor legale în vigoare, nefiind stabilite careva temeiri legale de anulare a acestuia, subsecvent urmează a fi respinsă și pretenția reclamantului privind obligarea Ministerului Justiției de a efectua consemnarea noilor date în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați, ori autoritatea publică nu este îndreptățită să satisfacă o cerere care este depusă cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 06 august 2020 și 15 septembrie 2020, Teodor Guțu a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul Teodor Guțu, a invocat dezacordul cu deciziile contestate considerând că sunt ilegale din motivul că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și art. 37 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011.

În susținerea recursului a indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele adoptând o decizie pripită fără a fi examinată minuțios cauza.

La 02 septembrie 2020 și 30 septembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova copia recursului depus de Teodor Guțu împotriva deciziei din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 145, 150 vol. I).

Completul specializat relevă că Ministerul Justiției al Republicii Moldova a recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 151-152 vol. I).

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel

în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 08 iulie 2020, fiind recepționată de recurentul Teodor Guțu la 15 august 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă alina.chiselita@justice.md anexată la materialele cauzei (f.d. 143 verso, vol. I).

Recurentul Teodor Guțu s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recurs nemotivat la 06 august 2020 și recurs motivat la 15 septembrie 2020. (f.d. 142-149, vol. I).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Teodor Guțu în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentul Teodor Guțu este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Teodor Guțu se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan